

SERMAYENİN DEĞİL EMEĞİN KENTİ

KAMUCU, DEMOKRATİK,
EKOLOJİK BİR ANLAYIŞLA
KENTLERİMİZİ KAZANALIM!

YEREL YÖNETİMLER BİLDİRGESİ

İÇİNDEKİLER

Giriş

Sermayenin ve Saray'ın Tahakkümü Altındaki Kentler

Yeni Bir Kent Yönetimi

Yerel Yönetimlerin Demokratikleştirilmesi

1.Kamucu Bir Yerel Yönetim

1.1.Toplumsal Dayanışma Merkezleri Olarak Kent

1.2.Toplumsal Aydınlanma Merkezleri Olarak Kent

1.3.Barınma Hakkı ve Kent

1.4. Ulaşım ve Kent

1.5. Sağlık ve Kent

1.6. Doğayla Barışık Bir Kent

1.7. Enerji ve Kent

1.8.Kent Kimliğini ve Kültürel Mirası Koruyan Bir Kent

1.9. Tarım ve Hayvancılığı Geliştiren Bir Kent

1.10. Mültecilere ve Sığınmacılara İnsanca Yaşam Sağlayan Bir Kent

1.11. Cinsiyet Eşitliğine Dayalı Bir Kent

1.12.Engelsiz Kent

1.13.Yaşlılar ve Emekliler İçin Huzurlu Bir Kent

1.14.Gençlerimiz İçin Özgür Bir Kent

1.15.Çocuklarımız İçin Güvenli Bir Kent

1.16. Hayvan Haklarının Korunduğu Bir Kent

2.Demokratik Planlama

2.1.Her Türlü Afete Hazırlıklı Bir Kent

3.Katılımcı Bütçe

4.Halkın Muhtarlığı

KENTLERİMİZİ KAZANALIM

Yerel seçimler, yerellerin özgünlüklerinin ön planda olduğu seçimler olagelmıştır. Bugün aynı durum devam ettiğini söylemek mümkün değildir. Siyasal İslamcı rejim, yerel yönetimlerin kısmi özerkliklerini de yok ederek her tür yetkiyi merkezileştirip Saray'a bağlarken yerel seçimleri de büyük ölçüde bir genel seçime dönüştürmektedir.

AKP-MHP bloku, kısa süreli bir çatlağın ardından sağladığı yerel seçim ittifakı ile İstanbul ve Ankara başta olmak üzere, 24 Haziran'da kazandığı gücü zayıflatacak bir sürpriz olmasını istemiyor. Bu bakımdan, sanatçılardan az sayıdaki muhalif medyaya kadar her kesime yönelik baskıları yoğunlaştırarak, seçimleri bir tür savaş havası içine sokarak sonuç almaya çalışıyor. Anti-demok-

ratik yasalarla birlikte, bir kez daha eşitsizlikler ve adaletsizliklerle dolu bir süreçte, YSK'nın neler yapabileceğinin kestirilmesinin zor olduğu bir durumla birlikte seçimlere gidildiği de unutulmamalı!

Öte yandan AKP seçim perdesini yine hukuksuzluklarla açtı. YSK Başkanı ve kurul üyeleri de tıpkı Binali Yıldırım gibi hukuksuz biçimde görevlerini sürdürüyor. YSK Başkanı ve kurul üyelerinin görev süreleri Ocak 2019'da dolmasına rağmen, görev süreleri yasal hiçbir dayanağı olmaksızın fiilen uzatıldı. YSK, seçime katılma koşullarından başlayarak muhalefetin önüne barajlar kurarken, iktidar kamunun tüm kaynaklarını kullanarak eşitsiz bir seçim sürecini daha derinleştiriyor. Hileye açık, hukuksuzluklar, eşitsizliklerle dolu

bir seçimle iktidar bir kez daha köşe dönme planları yapıyor.

Böyle Seçim Olmaz ! Anti-demokratik yöntemlerle, iktidara avantajlar sağlanarak gerçekleştirilen, YSK'nın bir güven merkezi olmaktan çıktığı bir seçimler gerçekten demokratik, eşitlikçi ve adil bir seçim olmaz!

Siyasal İslamcı faşist iktidarın halkın egemenliğini ortadan kaldıran, demokrasi ve özgürlükler alanlarını kapatan anlayışları karşısında alternatif halkın doğrudan söz ve karar sahibi olacağı bir demokrasi anlayışının ortaya konulacağı, sorunlarının kamucu bir anlayışla ve halkın katılımıyla çözülmesine dayanan devrimci bir siyasettir. Yerel seçimlerde, bir yandan AKP-MHP blokunun güç kazanmasına karşı taktik bir duruş gerekirken asıl yapılması gereken ise siyasal İslamcı düzen karşısında devrimci siyasal alternatifin geliştirilmesi için mücadele etmektir.

Piyasacılıkla ve siyasal İslamcılıkla uzlaşan, onun bir biçimi olmanın ötesine geçemeyen ve çözümü sağda arayan, sağın içine çekilen anlayışlarla siyasal İslamcılığa karşı mücadele edilemez. Bu anlayışların da karşısında duracak yeni bir siyaset anlayışıyla toplumun buluşturulmasının zemini, yerel seçimlerde de aranmalıdır.

Bu anlayış doğrultusunda kentleri geri alma mücadelesini salt sandıkla sınırlamaksızın asıl olarak sokak, mahalle başta olmak üzere en küçük birimden itibaren kente sahip çıkarak halkın meclislerini örgütlemek, bu meclisler aracılığıyla halkı kendi

hayatı, sokağı, mahallesi ve kenti hakkında söz sahibi kılmak için mücadele etmeliyiz. Yerel seçimler bu anlamda, kentsel muhalefet hareketinin de örgütlenmesinin zeminidir. Belediye yönetiminde kim olursa olsun halkın kentte söz sahibi olacağı bir demokrasi ancak aşağıdan mücadelenin ve müdahalenin eseri olabilir.

Bugün Partimiz mahallelerden başlayarak her düzeyde halkın aşağıdan mücadelesiyle kent muhalefeti örgütlemeyi önüne koyuyor.

SERMAYENİN VE SARAYIN TAHAKKÜMÜNDE KENTLER

Türkiye’de yerel yönetimler, Saray’ın tahakkümü altında, iktidarı ayakta tutmak için uygulanan neoliberal politikaların ve muhafazakârlaşmanın yerel temsilcileri konumundadır.

Yereldeki iktidar mücadelesinde, kayırmacı bir ilişki ağı içerisinde, sosyal yardımlar aracılığıyla seçmen davranışını etkileyen AKP yereldeki meşruiyetini bu şekilde güçlendirmiştir. Kurmuş olduğu ilişki ağları ile toplumun bütün noktalarına temas edebilmiş, yerel yönetimler ile toplumsal dönüşümü hızlandırmıştır. Kurmak istediği muhafazakâr rejimin temellerini yerel yönetimler içerisinde birlikte çalışma yaptığı cemaat ve tarikat aracılığıyla atmıştır.

Kentler piyasacılıkla birlikte, İslami motiflerle yeniden şekillendiriliyor. Atatürk Kültür Merkezi’nin yıkılması, Taksim Meydanı’na cami inşaatı ve Çamlıca Tepesi’ne tüm İstanbul’dan görülebilecek bir cami verilebilecek örneklerden sadece birkaçıdır.

Neoliberal politikalar çerçevesinde, yerel yönetimler aynı zamanda kentlerdeki ekonomik gelişmeye yön veren, bu yönlendirmeyi merkezin onayı doğrultusunda sermayenin taleplerine göre planlayan kurumlara dönüşmüştür. Ranta dayalı bir ekonomi politikasının yerel ayakları olarak belediyeler işlevsel kılınmıştır.

18 yıllık AKP iktidarı boyunca kapsamlı özelleştirme ve ticarileştirme operasyonları sonucunda artık

kamusal hizmetler tamamen tasfiye edilerek yerel yönetimlerin işlevi değiştirilmiş ve birçok hizmet özel sektöre devredilmiştir.

Gerek gördüğü takdirde seçilmiş belediye başkanlarını talimatla istifa ettiren AKP iktidarı, yereldeki ekonomik ve sosyal güç odaklarını da bu şekilde kontrol etmektedir. Seçimle alamadığı yerel yönetimleri de görevden alma ve kayyım atama yöntemleriyle kendine bağlamakta, muhalefeti toplum nezdinde itibarsızlaştırarak yereli kontrol etme politikası gütmektedir. Bugün Türkiye’deki 96 belediyeyi seçmen iradesini yok sayarak kayyım olarak atadığı vali yardımcılarını ve kaymakamlar aracılığıyla yöneten AKP, bu yerelerde belediye meclis toplantılarını bile yapmadan keyfi karar ve bütçe harcamaları gerçekleştirerek merkezi iktidar yönetim biçimini buralara da taşımıştır.

Sermayenin sınırsız hareket imkânına kavuştuğu küreselleşmeyle birlikte kentler de yeni bir nitelik kazanarak kapitalist sermayenin üretiminin kalbinin attığı yerler haline geldi. Fiili üretim merkezleri ve atölyelerin kent dışarısına çıkarıldığı, kapitalist dünya ekonomisinin küresel finans, bağlantı ve kontrol merkezleri olarak gelişen, burada çalışanlar için rezidansların, alışveriş merkezlerinin inşa edildiği yeni kentler ortaya çıktı. Kent artık-değerin üretildiği en önemli coğrafyadır, üstelik bizzat kentin kendisi altyapı yatırımlarıyla, üretim ve hizmet sektörleriyle bir sermaye birikimi olarak görülebilir.

Küresel sermaye, yalnızca kentlerin işlevsel rolleriyle değil, kentlerin dönüşümünde ortaya çıkan rant süreçleriyle de ilgilenmektedir. Kentsel dönüşüm ile birlikte kent emekçileri kentsel etkinlik ve hizmetlerden dışlanarak, dönüşüm-yenileme adıyla uygulanan soylulaştırma politikalarıyla göç ettirme ve borçlandırma süreçlerine sokuldu.

Kentlerin bazı bölümleri geliştirilirken bazı bölümleri yerel yönetim hizmetlerinden yararlanamaz duruma geldi. 2019 Türkiye'sinde yerel seçimlere giderken görülen; bir yanda kentin nimetlerinden sınırsızca yararlanan ekonomik politik gücü ile kent yatırımlarını belirleyen mutlu bir azınlık; diğer yanda kentin dışına itilmiş, iş ve yaşam alanlarındaki sorunların çözümü için taleplerini dile getirme araçlarından yoksun, mülksüz ve geleceksiz milyonlarca insandır.

Bu çerçevede yerel yönetimler emek gücünün yeniden üretilmesi noktasında önemli işlevleri olan yerler olarak da görülebilir. Bu nedenle yerel yönetime ilişkin devrimci, sosyalist bir politikanın temeline, yerel yönetimlerin bu özelliği oturtulmak durumdadır. Sosyalist bir toplumu sadece üretim tarzının değişmesi perspektifiyle kuramayacağımıza göre sosyalist bir toplum tasarımının unsurları arasına emek gücünün yeniden üretimini dahil etmek zorundayız.

Bir "dünya kenti", "marka kent" yaratma programının emekçi sınıfların ve kent yoksullarının kent ve yerel

yönetim tasarımlarıyla uygunluk gösterebilmesi olanaksızdır. Çünkü böyle bir tasarımın gerçekleşmesinin ön koşullarından biri sermaye açısından steril ortamların yaratılmasına bağlıdır. Bu steril ortam kavramına düzen karşıtı hareketlerin bastırılması, işçi ücretlerinin düşürülmesi, mülksüzleştirme ve sermayeye her türlü kolaylığın sağlanması da dahildir.

Devlet ve sermaye ittifakı, tarih boyunca kentleri düzen karşıtı mücadeleye aman vermeyecek şekilde düzenleme gayretine girmiştir. Paris'te Haussmann planlarıyla açılan bulvarlar, ABD'de zengin ve yoksul mahalleler arasına inşa edilen karayolları bunlara birer örnektir.

Bu tasarımın ayrıca kent emekçilerine belirli bir rol yükleyerek gerçekleştirilebilir. Bu da kent emekçilerinin kent merkezinden uzaklaştırılması ve dışlanması demektir. Böyle bir dışta bırakılmanın belirgin bir muhalefet zemini oluşturacağını özellikle belirtmek gerekiyor. Üstelik kentin bir yaşama mekanı olması nedeniyle bu salt işçi sınıfı değil kentin geleceğinde kendilerine yer bulamayan çeşitli orta sınıf veya beyaz yakalıları da muhalefet zeminine taşıyacaktı.

Kent sorunlarının politik yönlerini ortaya koyan bir bakış açısının gerekliliği açıktır. Bu da kent yönetimlerinin politikleştirilmesi demektir. Böyle bir politikleşme süreci kentin geleceği üzerinde söz söylemek isteyen kent yoksullarının toplumsal muhalefeti ile mümkün olabilecektir. Devlet ve sermaye ittifakı kenti gide-

rek daha fazla biçimlendirmekte, kent üzerindeki müdahalesi hissedilir hale gelmektedir. Bu müdahalenin ortaya çıkardığı, kent yoksullarının toplumsal muhalefeti, sürece sınıf mücadelelerinin dahil olması anlamına gelir, bu mücadele iktidarın dönüştürülmesinde kaldıraç rolü oynayacaktır.

Bu sınıf mücadelesiyle birlikte kentler sosyalist bir kurguyla, yoksulluğun ve eşitsizliğin ortadan kalktığı birer umut mekanlarına dönüşecektir.

YENİ BİR KENT YÖNETİMİ

Yerel yönetimlerde, Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin mücadelesi sermaye saldırılarına karşı kent hakkının savunulmasını esas alacak, yeni bir kent hayatının yaratılmasını hedefleyecektir.

Bu hedef doğrultusunda yeni bir toplumsal yaşamı tahayyül etme ve kurma iradesinin oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Halkın yönetim ve karar alma süreçlerine doğrudan katılarak bireysel ve kolektif iradesini yansıttığı ortak zeminlerin çoğalması ile birlikte yerelerde gerçek bir demokrasiden söz edilebilecektir.

ÖDP bu durumun hem merkezi iktidarı hem de yerel yönetimlerde iktidarı hedefleyen bütünlüklü bir siyasi mücadele ile olanaklı olduğunu bilerek yerel yönetim politikalarını belirlemekte, her yerde halkın iktidarının öznel ve nesnel koşullarının yaratılmasını hedeflemektedir.

ÖDP bu devrimci anlayışın bir parçası olarak halkın iktidar olmasını

güçlendirecek zeminlerin çoğaltılması ve güçlendirilmesi temelinde mücadele edecektir. Bunun için üç temel başlıkta (kamucu bir yerel yönetim, demokratik planlama ve katılımcı bütçe) mahallelerde en küçük birimlerden başlayarak meclislerin oluşturulmasını, bu meclisler aracılığıyla karar alma süreçlerinin halkın kolektif iradesin sonucu olarak şekillenmesini ve yerel yönetimlerin program, bütçe, planlama gibi kentimize ilişkin tüm kararların bu halk meclisleri dolayısıyla karar bağlanmasını savunmaktadır.

YEREL YÖNETİMLERİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ

Devrimci bir yerel yönetim her şeyden önce halkın kendini yönetme kapasitesini arttırmanın ve temelde halkın kendi öz gücünü geliştirmesinin mücadelesidir. Yerel yönetimler demokrasinin uygulanacağı alanlardan biridir. Gerçek bir katılımcı belediyeçilik anlayışı çerçevesinde halkı yönetime ortak eden, toplumu dönüştürmeyi amaçlayan bir program üzerindeki kamucu, katılımcı bütçe, demokratik planlama gibi uygulamalarla halkın kendi tercihlerini belirlediği modellerin oluşturulabilmesi mümkündür.

Bu model ile yerel yönetim faaliyetleri, sermayenin belediye kanalıyla kendi çıkarlarını gözettiği durumdan emekçi ve yoksul halkın çıkarları lehine değişecektir. Ayrıca halkın sürece müdahalesinin yolu olarak seçimler

gösterilmeyecek, temel belirleyici halk meclisleri olacaktır. Halk meclisleri halkın kendi sorunlarına çözüm bulduğu dayanışma zeminleri olarak geliştirilecektir.

Karar alma süreçleri; mahallelerden başlanılarak, aşağıdan yukarı örgütlenen karar mekanizması ve halk meclisleri aracılığıyla gerçekleştirilmeli, meslek odaları ve sivil toplum örgütleri sürece aktif olarak dahil edilmelidir. Yerel yönetimler her düzeyde halkın denetimine açık olmalı, halk meclisleri belediyelerin bütün gelir ve giderlerini denetleyebilmelidir. Ayrıca bu meclisler, kent suçu işleyen, yolsuzluk yapan, kamu kaynaklarını peşkeş çeken, meclis üyeleri ve belediye başkanlarını, yeni seçimleri beklemeksizin geri çağırma hakkı çerçevesinde, belediye meclisi tarafından görevden azledilmesini talep edebilmelidir. Yerel yönetimlerde düzen partilerinin yerleşik politikası olan kayırmacılık ve çıkar ilişkileri kırılmalıdır.

Çalışanların sendika-grev-toplu sözleşme hakları koruma altına alınmalı, belediye'deki çalışma ve sendikal yaşamla ilgili sorunları ve çözüm yolları için belediye yönetimiyle birlikte karar almaları sağlanmalıdır. Çalışanların kent hizmet bilinci bu kolektif çalışma içerisinde geliştirilmelidir.

Belediye meclislerinin de daha demokratik ve işler hale getirilmesi gerekmektedir. Belediye meclisleri; bugünkü atıl halinden ve temsil ettikleri çevrelerin çıkarlarını koruyarak rant kararlarını onaylayan bir yer

olmaktan çıkarılmalıdır.

1.KAMUCU BİR YEREL YÖNETİM 1.1 TOPLUMSAL DAYANIŞMA MERKEZLERİ OLARAK KENT

Kentlerimiz cinsiyete, yaşa, etnik kökene, bedensel ya da zihinsel yetersizliğe dayalı ayrımcılığın, çatışmaların ve çelişkilerin tahrip ediciliği ve hatta yok ediciliğinin yoğun olarak yaşandığı alanlardır. Yaşlıların, engellilerin, çocukların, kadınların, yoksulların yok sayıldığı bir kentsel yaşam gidecek bütün ülkeye yayılmaktadır.

Sorunlar bütününe baktığımız zaman yerel yönetim harcamalarının ağırlıklı olarak eğitim, kültür ve tarımsal faaliyetleri geliştirici etkinliklere ayrılması elzemdir. Öncelikle gençlerimizi gerici kuşatmadan, madde bağımlılığından ve şovenist söylemlerden uzaklaştıracak, kadınları ve dezavantajlı gurupları sosyal hayata entegre edecek, ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmeyi sağlayacak mekanlar üretilmesi gerekmektedir.

Sömürülen, horlanan, dışlanan bütün kent sakinlerinin etkinlik ve kamusal alanlardan serbestçe yararlanması sağlanmalıdır. Kadınların, çocukların, yaşlıların, engellilerin saldırılara ve ayrımcılığa karşı korunması için gerekli önlemler alınmalıdır. Ayrıca gelişmiş bilgi ve becerileri elde etme olanağı sağlayan, eğitim ve kendini yetiştirme olanakları veren bir kentte yaşamak temel haklar arasındadır. Bu çerçevede sürekli gelişime olanak veren bir kent tasarlanmalıdır.

Yine yerel yönetim aracılığıyla, üreticiden tüketiciye ucuz kaliteli ve sağlıklı gıdaların iletileceği kooperatifler kurulmalı ve desteklenmelidir. Yerel yönetimler yukarıda belirttiğimiz sosyal-dayanışma ağları üzerine inşa edilmelidir. Bu hususta;

- Dayanışma kooperatifleri kurulmalı,
- Tüketime yönelik değil, üretime dayalı ve paylaşımı esas alan bir kültür anlayışı tesis edilmeli,
- Meslek edindirme kursları açılmalı,
- Kent sakinlerinin yerleşim yerlerine yakın, ulaşılabilir ve eşitçe kullanılabilir eğlence, dinlenme yerleri ile spor alan ve tesisleri bulunmalı,
- Kültür etkinlikleri kâramacı dışında toplumsal yarar esasına göre geliştirilmeli,
- Kültürel mekânlar ve spor alanları herkese açık hale getirilmeli,
- Öğrenim kurumlarındaki insanların okul dışındaki yaşamları için yaratıcı, geliştirici projeler hayata geçirilmeli ve buna zemin oluşturacak kamusal alanlar tasarlanmalıdır.

1.2.TOPLUMSAL AYDINLANMA MERKEZLERİ

AKP iktidarı, siyasal İslamı kurumsallaştırma yani bir din devleti kurma hedefiyle hareket etmektedir. Toplumsal hayat ve özellikle eğitim sistemimiz bu hedef doğrultusunda dinsel bir kuşatma altındadır. Kamu okullarının laik, bilimsel ve kamusal niteliği tümüyle ortadan kaldırılmaktadır. Özgürlük ve Dayanışma Partisi

olarak yerel yönetimler aracılığıyla bilimsel-laik eğitim mücadelesinin parçası olarak alternatif deneyimlerin, dayanışma pratiklerinin örgütlenmesi ve eğitim kooperatifleriyle toplumsal bir aydınlanma mücadelesinin yükseltilmesini hedefliyoruz. Yerel yönetimler aracılığıyla “toplumsal aydınlanma merkezleri” kurarak gençlerimize yönelen bu karanlığa çözüm üretmek temel görevimizdir. Bu hususta ayrıca;

- Gençlerimizi tarikat-cemaat ağlarından, madde bağımlılığından ve şovenist söylemlerden uzaklaştıracak kültür & sanat evlerinin inşa edilmesi,
- AKP tarafından desteklenen, Aladağ örneğinde olduğu gibi yasa dışı ve denetimsiz olarak işletilen tarikat-cemaat yurtlarına karşı öğrencilerimizin barınma sorununu çözecek öğrenci konukevlerinin inşa edilmesi,
- Eğitime ilişkin ihtiyaçların yerinde sağlanması ve bu doğrultuda arazi, altyapı çalışmaları dahil olmak üzere mekan olanaklarının yaratılması gerekmektedir.

1.3.BARINMA HAKKI ve KENT

1950’li yıllarda II. Dünya Savaşı’nın yarattığı ekonomik sorunlar, uygulanan ekonomi politikaları, tarımda gelirin azalması ve tarımda makineleşme sonucu yaşanan yoksullaşma ile kentlere yoğun bir göç yaşandı. Yaşanan bu göç sonucu ortaya çıkan barınma sorununa kalıcı çözüm yerine, sanayi kuruluşları çevresindeki kamu arazilerinin kullanımını körüklendi ve gecekondulaşma başlamış oldu.

Gecekondu sorunu sadece kentsel bir sorun olarak ele alınmış; ekonomik ve sınıfsal bağlamında değerlendirilmemiştir. Kentler günümüzde kapitalist üretim süreçlerinin ve eşitsizliklerin yaşandığı bir mekân haline gelmiştir. Yani gecekondulaşmaya yol açan sorunun çözümü Türkiye’de uygulanan kent politikaları ile değil süreci hazırlayan sorunlarla birlikte incelenerek çözümlenmeye kavuşturulabilir. Bu çözüm sınıf temelli mücadeleden geçmektedir.

Bu çerçevede barınma hakkı, neoliberal politikalarla kentsel sorunları ve yoksulluğu kârlılığı arttırma çerçevesinde değerlendiren, kenti bir meta olarak gören iktidarın, kentsel dönüşüm projeleriyle birlikte değerlendirilmelidir.

Deprem tehlikesine karşı çıkarılan “Afet Risk Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” maskesi altında iktidar, rantı yüksek bölgelerde orta-üst gelir gruplarına yönelik konut projeleriyle kent emekçilerini de kent dışına tasfiye etmiştir. Kente yapılan bu rant odaklı müdahaleler mekânsal farklılaşmalara ve kutuplaşmalara yol açmaktadır. Bu çerçevede;

- Barınma hakkı temel bir insan hakkı olarak ele alınmalı,
- TOKİ aracılığıyla sürdürülen kullanıcı tercihlerini dikkate almayan, hazine arazilerini dikkate rant projelerine peşeş çeken zihniyet ile mücadele edilmeli,
- Kentsel arazilerin kâr amaçlı bir spekülasyon aracı olmaktan çıkarılması ve bu hususta engelleyici düzenleme-

ler yapılması,

- Her insanın güvenli, sağlam, sağlıklı konut kullanmasının sağlayan politikalar üretilmesi,
- Konutta seçenek, çeşitlilik ve ulaşılabilirliğin arttırılmasının yollarının aranması,
- Kentsel dönüşüm projeleri sonucu sosyal dışlanma/mekânsal ayrışma yaşanmaması,
- Dönüşüme uğrayacak bölge halkının kültürel özellikleri ve yaşam biçimlerine uygun ve o yere özgü kentsel mekânlar planlanması,
- Kentsel dönüşüm sonucu kiracıların ve mülk sahiplerinin aynı yerde yaşamını ikame etmelerinin sağlanması, gerekirse kamu kaynaklarının kullanılması,
- Soylulaştırmayı esas alan kentsel dönüşüm projelerinin durdurulması,
- Kentsel dönüşümle ortaya çıkan maliyetleri karşılayacak durumda olmayanlar için ödeme planlamalarının ödeme gücünde düzenlenmesi,
- Her aile, çift ve bireyin kullanabileceği, barınabileceği, konut sunumuna yönelik uygulamaların tasarlanması,
- Taşındığı şartlardan ötürü yerinde dönüşümü mümkün bölgelerde yaşayan insanların iş ve ulaşım durumları gözetilerek dönüşüm esnasında veya sonrasında iskan durumlarının belirlenmesi,
- İmar mevzuatına aykırı ve kente karşı suç oluşturan kaçak yapıların ve eklentilerinin imar aflarıyla yasalaşmasına izin verilmemesi,
- Mülk konutu özendirilen kentsel politikalar yerine kiralık konut üreten

ve kiralık konut üretimini destekleyen bir belediyeçilik anlayışı hayata geçirilmesi,

•Kentlerde açık alanlar oluşturulması, bu alanların kamusal alan oluşturma amacı gözetilerek inşa edilmesi ve korunması gerekmektedir.

1.4. ULAŞIM ve KENT

Türkiye’de uzun yıllardır akılcı bir ulaştırma politikasının uygulandığını söylemek güçtür. Yetkililer tarafından ulaştırma problemi sadece trafiği işler hale getirmek olarak görülmekte, insanların ulaşım gereksinimleri gözardı edilmektedir. Trafik sıkışıklığını önlemede akla gelen ilk çözüm olan yol genişletme veya yeni yol çalışmaları sadece taşıt yoğunluğunu arttırmaktadır. Her yeni yol kendi cazibesini yaratarak, araç kullanımını teşvik etmekte ve sorunların daha da büyümesine neden olmaktadır.

Türkiye’deki ulaşım probleminin temel nedeni plansızlıktır. Genel düzeyden kentsel düzeye ulaşım sistemi, makro ölçekli master ulaşım planlamasından kentsel tasarımdaki yaya mekânlarının oluşturulmasına kadar birbirinin bütünleyicisi olmak durumundadır. Kontrolsüz büyüme ve plansızlık sonucu olarak karayolu-na dayalı bir sistem ortaya çıkmış ve toplu taşıma sistemi geliştirilmemiştir.

Kentsel ulaşımda amaç; kentte yaşayanların ücretsiz, hızlı, konforlu, güvenilir bir yolculuk ve kentsel gelişmeye ilişkin hedeflerle uyumlu bir ulaştırma modelinin gerçekleştiril-

mesidir. Bu nedenle kentin ekonomik, toplumsal vb. özellikleri göz önüne alınarak ulaştırma sisteminde toplu taşımaya ağırlık verilmelidir.

Ulaşım ağlarının yaşanabilir bir kent kurgusu ve insan odaklı bir yaklaşımla düzenlenmesi gerekmektedir

Bu hususta;

- Mekânsal gelişimi hedefleyen nazım planlarıyla uyumlu ulaşım master planları hazırlanmalı,
- Raylı sistemin omurgasını oluşturduğu bir toplu taşıma sistemi geliştirilmeli,
- Raylı ulaşım, deniz yolu, otobüs gibi toplu taşıma araçları arasında sorunsuz bir entegrasyon sağlanmalı,
- Özel otomobil kullanımı azaltılmalı, otomobil sahipliği özendirilmemeli,
- Toplu taşıma araçları için olanaklar ölçüsünde özel yollar tahsis edilmeli veya kullanımın yoğun olduğu saatlerde şerit tahsisi yapılmalı,
- Bisiklet yolları işlevsel ve güvenli bir kent içi ulaşım tercihi haline getirilmeli,
- Mevcut ulaşım alt yapısına yeni yükler getirecek plan değişikliklerine izin verilmemeli,
- Ulaşım planlarında engelli ve yaşlıların durumları dikkate alınmalı,
- Kent içi ulaşım bir hak olarak ele alınarak ücretsiz hale getirilmelidir.

1.5.SAĞLIK ve KENT

Dünya Sağlık Örgütü’ne göre sağlık tanımı “Sağlık sadece hastalık ve sakatlığın olmayışı değil, bedence,

ruhça ve sosyal yönden tam iyilik halidir.” şeklinde yapılmıştır. Bu tanıma göre yerel yönetimlerden önleyici ve koruyucu sağlık hizmetlerinin yanı sıra toplumun sosyal yönden iyilik hali için rekreasyon ve spor alanları gibi hizmetleri sunmaları beklenmektedir.

Herkese eşit, parasız, nitelikli sağlık hizmetinin ulaştırılmasını ve herkesin bundan yararlanmasını gözetilen olanakların artırılmasını hedefleyen bir çaba içinde olunmalıdır. Bu açıdan erişilebilirlik en önemli sağlık hizmetlerinin başında gelmektedir. Mekan tasarımlarının erişilebilir, sıkıntısız ulaşım, yorucu ve zaman kaybettirmeyecek şekilde sistematik bir şekilde yapılması gerekmektedir. Ayrıca bu mekanların kent içerisinde dağılımında denge sağlanmalıdır.

- Koruyucu sağlık hizmetinin örgütlenmesi ve yerine getirilmesi için gerekli altyapının oluşturulması,
- Sağlıklı, temiz, genetiği ile oynanmamış gıdalara erişimin sağlanması,
- Çevresel şartların iyileştirilmesi yönünde çabalarda bulunulması ve kentsel çevrenin “sağlıklı” koşullarının oluşumunun sağlanması,
- Kent içerisinde ulaşılabilir rekreasyon ve spor alanlarının yapılması, kent sakinlerinin sağlıklı yaşam için spor yapabilme olanaklarının sağlanması,
- Evden çıkamayan belirli bir yaş üzeri ve engelli hastalar için evde bakım hizmetleri ve nakil ambulans hizmetleri verilmesi,
- Sağlık bilincinin oluşturulması için

eğitim çalışmalarının yapılması için çalışmalar yapılması,

- Halkın sağlıklı ve yeterli suya erişimi bir hak olarak ele alınarak, konutlarda 10 m³ ‘e kadar su kullanımının ücretsiz hale getirilmesi hedeflenmelidir.

1.6.DOĞAYLA BARIŞIK KENT

20. yüzyılda yaşanan sanayileşme ve hızlı kentleşme; hava ve su kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği gibi birçok çevre probleminin doğmasına yol açmıştır. Türkiye’nin birçok kentinde yaşanan bu problemlerin yanı sıra belediye sınırları içerisinde kalan orman, mera, tarım alanı, su havzaları yapılaşma tehdidiyle karşı karşıyadır.

Orman alanları, tarım arazileri, su kaynakları ve havzaları gerek yerel ve gerekse merkezi yönetim kararıyla, sermaye güçlerinin ve parti yandaşlarının kullanımına ve inisiyatifine devredilerek yerel yönetimlerin yeni rolü de sergilenmektedir.

Yerel yönetimler özellikle halkın ortak ve yerel gereksinimlerini gidermekle görevli olduklarından yerelde ortaya çıkan çevre sorunlarının çözümünde sorumluluk taşırlar. Halka en yakın yönetim birimi olan yerel yönetimler yukarıda belirtilen çevre problemlerinin kaynağında önlenmesinden ve kısa sürede çözülmesinden de sorumludur.

Bu hususta;

- Su kirliliği, toprak kirliliği, hava kirliliği konusunda kaynağında önleyici politikalar geliştirilmeli,

- Enerji kaynaklarının kullanımında verimli, uygun ve akılcı yöntemler seçilmeli,
- İklim değişikliği ile mücadele, enerji verimliliği, çevreyle dost ulaşım türlerinin hayata geçirilmesi gibi politikalar üretilmeli,
- Orman alanları ve su havzalarında yapılaşma engellenmeli, toprak ve ender türlerin yaşam alanları korunmalı,
- Özellikle büyükşehirlerdeki yeşil alan miktarındaki ciddi düşüşün önüne geçilerek, rekreasyon alanlarının sayısı artırılmalı,
- Karbon emisyonunun azaltılması için, halkın temel gereksinimlerinin ve ilköğretim öğrencilerinin ulaşımının motorlu taşıta gerek olmadan yürüme mesafesinde karşılanmasını sağlayacak şekilde yerleşim planlaması yapılmalı,
- Çevre problemlerinin çözümünde yerel politikaların hayata geçirilerek çevre bilinci oluşturulmalıdır.

1.7. ENERJİ ve KENT

Türkiye’de yerel yönetimler; enerji ile ilgili planlama, tasarım, yatırım ve denetim faaliyetlerinde toplum çıkarlarını gözetmekle yükümlüdürler. Bu çıkar gözetilerek başta bina ve tesislerde ısınma, ulaşım, aydınlatma gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında fosil yakıtların yerine yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretilmesini hedefleyen eylem planlarını hazırlamak görevleri arasında olmalıdır. Bu hususta;

- Yerel yönetimler öncelikle kendi hizmet binalarındaki çalışmalarla enerji talebini düşürmeyi ve yenilenebilir enerji teknolojilerinin kullanımını arttırarak, sera gazı salınımlarını azaltmayı hedeflemeli,
- Kentsel dönüşüm uygulamalarında enerji etkin kentsel dönüşüm yani ısıtma, soğutma, malzeme kullanımı, gri su uygulamaları, aydınlatma gibi konularda enerji verimliliğini dikkate alan çalışmalar yapılmalı,
- İlçe sınırlarındaki işletmelerde enerji verimliliği uygulamalarını teşvik etmeli,
- Belediye ulaşım araçlarının elektrikli araçlara dönüşümünü sağlamalı,
- Sokak aydınlatmalarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasını sağlamalı,
- Düzenli depolama sahalarında oluşan çöp gazından enerji üretim ve organik atıklardan biyogaz üretim tesisleri kurmalıdır.

Ayrıca; Halkın ihtiyaçlarını gözeten, elektrik üretimi amacıyla enerji kooperatifleri kurma girişimlerini teşvik etmeli, öncü olmalıdır. Tarım arazileri, orman alanları, tarihi ve kültürel sit alanlarına enerji tesisleri kurulmasına izin vermemeli, doğa ve toplum çıkarına aykırı projelere halk ile birlikte karşı çıkmalıdır. Enerji yoksunlarının temel ihtiyaçlarını karşılaması adına elektrik ve doğalgazın ücretsiz temini savunmalı, bu talep doğrultusunda mücadele etmelidir.

1.8. KENT KİMLİĞİ ve TARİHSEL MİRASIN KORUYAN BİR KENT

Kent kimliği; kentin sosyo-ekonomik, kültürel, tarihi, mimari ve topografik özelliklerinin tarihsel süreç içerisinde biçimlenerek bir bütün oluşturmasıdır. Kentleri farklılaştıran kültürel bir öge olup, her kentin kendine özgü bir kent kimliği bulunmaktadır.

Küreselleşme, günümüzde kentlerin kültürel değerlerinin kaybolmasına ve gündün güne tek tipleşerek kimlik-sizleşmesine yol açmaktadır. Ayrıca kentlilik ve kentsel koruma bilincinin olmaması, imar afları, yanlış kentsel dönüşüm projeleri, çarpık ve plansız kentleşmeyle de kültürel doku tahrip edilerek kentlerimiz kimliksizleştirilmektedir.

Tarihi eserlerin ve alanların restorasyonu baştan savmacı, aslını, bütünlüğünü bozacak şekilde yapılmakta, kentin tarihi değeri olan yapılarına dinsel ve etnik köken ayrımı ile yaklaşmaktadır. Bu tutum ortak tarih ve miras duygusunu tahrip etmektedir.

Kent kimliğinin yitirilmemesi, kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılması için;

- Ekonomik, teknolojik ve kentleşme politikalarının ana ilkesi olarak; doğal, tarihi ve kültürel çevrenin birbirlerini geliştirerek, bir arada yaşatılması esas alınacak,
- Kent kimliğine zarar verecek büyüme modelleri reddedilecek,
- Tarihi kentsel doku planlamaya temel veri oluşturacak,

- Kentte yer alan farklı toplumların biraradalığı korunacak,
- Kent kimliğini oluşturan kültürel, tarihi ve mimarlık mirasının sembolleri koruma altına alınacak,
- Kentsel dönüşüm projeleriyle ortaya çıkan tek tip yapılara karşı tarihi konut dokusu ve mahalle yapıları korunmaya alınacak,
- Kent kimliğini korumaya yönelik toplumsal duyarlılık oluşturulacaktır.

1.9. TARIM ve HAYVANCILIĞI GELİŞTİREN BİR KENT

6 Aralık 2012 tarih ve 6360 sayılı Kanun ile yerel yönetim yapısında önemli değişiklikler gerçekleşmiştir. Bu kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin mücavir alanları il mülkî sınırlarına eşitlenmiş, tarımsal faaliyetlerin yoğun olarak gerçekleştiği kırsal alanlar da artık büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir ilçe belediyelerinin sorumluluk alanına girmiştir. İdari anlamda olduğu kadar tarım ve hayvancılık alanını yakından ilgilendiren bu değişikliklerle birlikte belde belediyeleri köylerin tüzel kişilikleri de kaldırılmıştır.

Bu kanun; ihtiyaç duyulan rant alanlarının yaratılması, tarım arazileri ve meraların imara açılarak kent ile bütünleştirilmesine zemin hazırlayan bir araç olmuştur. Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte köylere yönelik, tarımsal üretimin ve verimliliğinin artırılmasını gözeten projeler, kentin öncelikli ihtiyaçları esas alındığından geri plana itilmiştir. İktidar yasanın

yürürlüğe girdiği süre zarfında tarım arazilerinin korunması, bu araziler üzerinden gerçekleştirilen hayvancılığın geliştirilmesi, uzak kırsal alanlara hizmet götürülmesi gibi konularda sınıfta kalmıştır.

2019 yılına baktığımız zaman Türkiye tarımsal üretimde kendine yeten ülke konumundan buğday, mısır, soğan, pamuk gibi bir çok ürünü ihraç eden bir ülke konumuna gerilemiş durumda. Tarımın ithalata dayalı bir sektör haline gelmesinin bedelini çiftçi ve halk birlikte ödemiş, çiftçinin üretim maliyeti yükselmiş, ürün fiyatları da zamlanmıştır.

6360 sayılı yasa ile birlikte büyükşehirlerde tarım alanlarının korunması yönündeki tedbirler daha etkili bir şekilde alınmalı, tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi hususunda yerel yönetimler aktif rol oynamalıdır. Bu hususta;

- Üretimi canlandıracak altyapı yatırımları yerel yönetimler kanalıyla gerçekleştirilmeli,
- Yerel tohumların üretimi yaygınlaştırılmalı, kullanımı teşvik edilmeli,
- Üreticilere depolama ve işleme alanları kurularak yardımcı olunmalı,
- Üreticilere ekolojik tarım üretimi bilgilendirmeleri yapılmalı,
- Tarım arazileri imara açılmamalı, tarımsal üretimi sona erdirecek tarım arazileri üzerine kurulacak sanayi ve enerji tesislerine izin verilmemeli,
- Üreticiden tüketiciye ucuz kaliteli ve sağlıklı gıdaların iletileceği, üreticiyi de sömürüden kurtaracak tarımsal kalkınma kooperatifleri kurulmalıdır.

Güvenli ve sağlıklı gıda, en temel evrensel haklardan biridir. Küresel ısınma, plansız kentleşme, artan nüfus, gıda güvenliği ve güvenli gıdaya erişim konusunu tartışmaya açmıştır. Sadece Türkiye’de değil tüm dünyada gıda güvenliği 21.yüzyılda çözüm bulunması gereken konuların başında gelmektedir.

Türkiye’de yerel yönetimlerin sağlıklı ve güvenli gıdaya erişimi konusunda aktif rol almalıdır. Yerel yönetimler aracılığıyla kurulacak kooperatifler güvenli gıdaya ulaşmanın bir yolu sayılabilir ancak bu yeterli değildir. Gerek gıda üretimi ve satışı yapılan işletmelerin etkin denetimi gerekse semt pazarlarının etkin kontrolü ile sağlıksız koşullarda gıda üretimi ve satışı engellenmelidir. Ayrıca nişasta bazlı şeker ve genetiği değiştirilmiş ürünler konusunda toplum bilinçlendirilmelidir.

1.10.MÜLTECİLERE ve SİĞINMACILARA İNSANCA YAŞAM SAĞLAYAN BİR KENT

Mülteci; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle, yararlanmak istemeyen yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu

korku nedeniyle dönmek istemeyen kişi olarak tanımlanmıştır.

2019 yılında Türkiye, dünyada en çok mülteci barındıran ülke konumuna gelmiştir. Dolayısıyla bir yerel yönetim programında kent mülteciliği ve kent entegrasyon konuları mutlaka yer almalıdır. Sayıları milyonu bulan kent mültecileri kent planlamasının hiçbir safhasında yer almamaktadır. Bu nüfusu kapsayan, ötekileştirmeden kente entegrasyonunu sağlayan planların yapılması yerel yönetimlerin görevidir.

Baktığımız zaman kent mültecileri ucuz ve yedek işgücü olarak istismar edilmekte, kayıt dışı ve güvencesiz koşullarda çalışmaya zorlanmaktadır. Türkiye gibi kırılgan ekonomilerde bu istismar aynı zamanda yerel halkta nefret söyleminin gelişmesine ve şiddet çatışma ortamının oluşmasına yol açmaktadır. Kent mültecilerine karşı “işimizi elimizden alıyorlar” benzeri çıkışlar tarihinde pek çok kötü hatıraya sebebiyet vermiştir.

Gelişen bu nefret söylemleri kent mültecilerinin ötekileştirilmesine yol açmakta, kendisi için en uygun ve güvenli ortamın oluşması adına ülke içerisinde göçe zorlamaktadır. Yerleşik hayata geçememiş bu nüfusa da kalıcı çözümler üretmek imkansız hale gelmektedir.

Ayrıca kent mültecilerin barınma, sağlık, eğitim, kamusal hizmetlere erişim gibi çok çeşitli sıkıntıları bulunmaktadır. Yerel yönetimlerin göç ve mülteciliği, merkezi düzeyde bir problem olarak görmeleri nedeniyle

yaşanan sorunlar daha da derinleşmektedir. Göç ve mültecilik konusunda herhangi bir öngörü yapmak yerel yönetimler açısından zor olsa da yerelin yaşanan mağduriyete seyirci kalmamaları gerekmektedir. Bu hususta;

- Yerel yönetimlerin mülteci hakları merkezleri açarak barınma, kıyafet, gıda, sağlık ve hukuki alanda mültecilere destek olunmalı,
- Mülteci hakları merkezlerinde, kent mültecilerinin topluma entegrasyonunu kolaylaştırmak adına ücretsiz Türkçe dil kursu verilmeli,
- Güvencesiz, esnek ve kayıt dışı istihdamın önüne geçilmeli,
- Sağlık durumlarından dolayı çalışamayan mülteciler için dayanışma evleri inşa edilmeli, bakımları sağlanmalı
- Mülteci çocukların eğitim hayatlarına devamının olanakları sağlanmalı,
- Nefret söyleminin önüne geçmek adına toplum bilinçlendirme projeleri geliştirilmelidir.

Mülteci kadınların erkek mültecilere kıyasla daha farklı ve özel koruma ihtiyaçları bulunmaktadır. Hassas ve risklere açık bir grup olduklarından özel programlar uygulanmalıdır. Ayrıca cinsel ve fiziksel istismara ve hizmetlerin dağıtımında ayrımcılığa karşı korunmaları gerekir. Bu hususta;

- Kadın mültecilerin hizmet ve tesislerden faydalanırken saldırılara açık olmaması için ilgili merkezlerin kolay erişilebilir yerlere kurulması,
- Göç yolunda veya sığındıkları ülkelerde cinsel istismara uğrayan kadın-

lara psikolojik destek sağlanması,
•Şiddete ve cinsel istismara özellikle açık, örneğin sakat aile üyeleri olan veya yalnız başına göç eden kadınlara özel barınma koşullarının sağlanması, yeterli güvenlik ve uygun istihdam olanaklarının yaratılması,
•Ekonomik açıdan kendine yeterli olmasını sağlayacak programların oluşturulması gerekmektedir.

1.11.CİNSİYET EŞİTLİĞİNE DAYALI BİR YEREL YÖNETİM

Bugün kapitalizmin neoliberal model üzerine geliştirdiği strateji, kadını hem emeğiyle hem de bedeniyle iktidarın alanlarından biri haline getirmiştir. Çalışma yaşamında güvencesiz ve düşük ücretli istihdama doğru uygulanan yapısal dönüşüm politikaları en fazla kadınları vurmaktadır.

Böylece hem devletin vazgeçtiği sosyal harcamaların yükü kadınlara ev içi işler üzerinden yıkılmakta hem de AKP'nin tahayyül ettiği esnek, güvencesiz ve ucuz işgücü yapısı kadınlar üzerinden konsolide edilmektedir.

AKP iktidarı ile birlikte derinleşen gerici, muhafazakâr ve piyasacı yapı kadına yönelik şiddeti giderek tırmandırmaktadır. Her gün onlarca kadın cinayeti işlenirken, yüzlerce kadın tacize ve tecavüze uğrarken, 4+4+4 eğitim sisteminin bir sonucu olarak binlerce kız çocuğu okuldan alınarak eve kapatılmaktadır.

Kadınlar evde, işyerlerinde, eğitimde, toplumsal ve siyasal yaşamda eşitsiz konumdadır. Yerel yönetimlerde

kadınların temsilini arttırmak için en az yüzde 30 temsil hakkı sağlanmalıdır. Her türlü ayrımcılık ve eşitsizliğe karşı yerel yönetimler bazında da önlemler alınmalı ve eşitlik politikalarının gerçekleşmesine yönelik bir belediyeçilik geliştirilmelidir. Kadınların kendi yaşamlarına yönelik söz, yetki ve karar sahibi olmaları eşit temsil hakları için ÖDP yerelerde gerekli koşulları sağlayacaktır. Bu hususta;
•Kadınların yerelde kendi sorunlarını dile getirmesini sağlayacak kadın meclisleri ve bu meclislerde alınan kararların doğrudan uygulanması için gerekli mekanizmalar kurulmalı,
•Ev içi emeği kentte, kırdı ve yerel yönetimlerde görünür kılacak, toplumsallaştıracak, kadın emeği üzerindeki sömürüyü ortadan kaldıracak bir tarzda mücadele edilmeli,
•Kadına yönelik şiddet, taciz ve tecavüzün önlenmesi konusunda çalışmalar yapılmalı,
•Sokakların kadınlar için güvenli hale getirilmesi adına tüm sokakların aydınlatmalarının tam olması,
•Kamusal ve özel bütün yaşama ve çalışma alanlarında erkek şiddetine karşı kadınlara yardım sağlayan danışma merkezleri ve sığınma evleri yerel yönetimlerce finansa edilmeli, bu merkezler kadınların yönetimine bırakılmalı,
•Finansmanın ve organizasyonun belediye tarafından karşılanacağı ve kadınlar tarafından denetlenen, kadınların kürtaj, doğum kontrolü dahil tüm sağlık sorunlarına ilişkin hizmet ve danışma merkezleri kurulmalı,

- Kadınlara yönelik meslek ve beceri edindirme kursları açılmalıdır.

1.12.ENGELSİZ KENT

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından son açıklanan verilere göre Türkiye’de nüfusun %6,9’unu engelli vatandaşlarımız oluşturmaktadır. Yerel yönetimlerin en önemli görevleri arasında, engellilerimizin toplumsal hayattan soyutlanmaması için çalışmalar yer almalıdır.

Türkiye’de altyapı ve üstyapı çalışmalarında engellilerimize yönelik planlar geliştirilmemekte, bu çalışmalar toplumdaki her kesimin ihtiyacını kapsamamaktadır. Engellilerimize yönelik tecrit edici değil bütünleştirici politikalar geliştirilmelidir. Bu hususta;

- Ulaşım planları, imar planları ve konut tasarımlarının engellilerimiz gözetilerek yapılması,
- Kamuya açık alanlara sesli ve görsel uyarı işaretlerinin yerleştirilmesi,
- Kent mobilyalarının yerleştirilmesi ve altyapı çalışmalarında engellilerimiz gözetilmeli,
- Rekreasyon alanlarının engellilerimizin kullanımına uygun olarak tasarlanması,
- Tiyatro, sinema gibi ortak kullanım alanları ve açık alanlarda hareket edebilmeleri için gerekli fiziksel koşullarının yerine getirilmesi,
- Yatağa bağlı engellilerimize yönelik evde sağlık, bakım ve ambulans hizmetlerinin verilmesi,
- Yerel yönetimlerde engelli bürola-

rının kurulması, ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla çalışmalar yapılarak engellilerin yerel yönetimlerde söz ve karar sahibi olması sağlanmalıdır.

1.13.YAŞLILAR VE EMEKLİLER İÇİN HUZURLU BİR KENT

Toplumsal yaşamımızın ayrılmaz ve önemli bir parçası olan, Türkiye nüfusunun bugün %8,5’ini oluşturan yaşlılarımız ekonomik ve sosyal sorunlar arttıkça ciddi problemler yaşamaktadır.

Yerel yönetimler aracılığıyla gündelik yaşamda soyutlanmalarının önüne geçilebilecek alanlar geliştirilmeli, barınma, sağlık, dolaylı gelir desteği ve gündelik işlerini kolaylaştıracak önlemler alınmalıdır. Bu hususta;

- Evden çıkamayan, kronik rahatsızlığı olan yaşlılarımıza evde doktor, hemşire, nakil ambulans hizmetleri sunulmalı,
- Evden çıkamayan, kronik rahatsızlığı olan yaşlılarımıza evde bakım hizmeti verilmeli, evlerine tadilat ve tamirat desteği verilmeli
- Fiziksel zorluk veya sağlık problemleri nedeniyle uygun hijyen koşullarını sağlayamayan hastalarımız için evde temizlik hizmetleri sunulmalı,
- Alzheimer hastalarımızın sosyal yaşama entegre olması amacıyla Alzheimer Merkezleri kurulmalı,
- Maddi durumu olmayan ve düzenli bakım görmesi gereken yaşlılarımız için huzurevleri açılmalı,
- Ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmaları sağlanmalı,

- Ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda yaşamlarını kolaylaştıracak bir program oluşturulmalı,
- Sigortalı olsun olmasın, yaşlılarımızın tamamı yeterli sağlık ve emekli hizmeti alabilmeleri için desteklenmeli,
- Kurulacak olan dayanışma evlerinde yaşlılarımızı bir araya getirerek sosyalleşmeleri sağlanmalı, ücretsiz hobi kursları, kültürel geziler vb. etkinlikler gerçekleştirilmelidir.

1.14.GENÇLERİMİZ İÇİN ÖZGÜR BİR KENT

Türkiye’de gençlerimizin siyasal, toplumsal ve ekonomik yaşama katılımı önünde birçok engel bulunmaktadır. Gençler, ülkenin durumu ve kendi hayatları konusunda söz sahibi olabileceği mekanizmalardan yoksun bırakılarak sınavlar ile örülmüş, rekabetsizliği ve bireyciliği körükleyen eğitim sistemi içerisine hapsedilmektedir.

Gençlerimizin yaratıcılığının ortaya çıkacağı, iradesinin gelişeceği sosyal ve kültürel alanların eksikliği ya da var olan bu tür faaliyetlerin ekonomik nedenlerle erişebilme imkanlarının zayıflığı yerel yönetimlerin çözmesi gereken en önemli sorunlardan birisidir. Bu hususta;

- Gençlerimizin sosyal, kültürel, sportif ihtiyacını karşılayabilmek için gerekli maddi fonlar sağlanmalı,
- Gençlerimizin mahalle ve kent yönetimine doğrudan katılımı için gençlik meclisleri oluşturularak yönetime doğrudan katılımı sağlanmalı,

- Gençlerimize yönelik kültür-sanat evleri inşa edilmeli,
- Cemaat ve tarikat ağlarıyla örülü öğrenci yurtlarına karşı barınma sorunu yaşayan öğrenciler için belediyeler aracılığıyla ücretsiz konuk evleri inşa edilmelidir.

1.15.ÇOCUKLARIMIZ İÇİN GÜVENLİ BİR KENT

Türkiye’de bir çocuğun fiziksel çevresini oluşturan mekânların sayısı olarak yetersiz olduğu görülmektedir. Sokaklar oyun alanı olarak kullanılmakta ancak taşıt ve güvenlik kaynaklı çeşitli problemler yaşanmaktadır. Çocuklarımıza yaşanabilir bir çevre oluşturulması açısından yerel yönetimlere çok önemli görevler düşmektedir. Bu hususta;

- Planlama süreçlerinde standartlara uygun oyun alanları ayrılmalı, nitelikli ve yeter sayıda oyun alanları kurulmalı,
- Okul bahçeleri ders dışı zamanlarda otopark olarak değil, çocuklarımızın gereksinimlerine göre düzenlenerek kullanıma açık olmalı,
- Her çocuğun sahip olması gereken eğitim, sağlık, beslenme ve barınma hakları koşulsuz sağlanmalı, bu koşullardan yoksun aileler maddi ve sosyal olarak desteklenmeli,
- Tüm çocuklarımızın koruyucu sağlık hizmeti kapsamında yılda en az bir kez taramadan geçirilerek, aşı ve tıbbi hizmetleri kamu kaynaklarıyla sağlanmalı,
- Çocuklarımızın sosyal gelişimine

katkıda bulunacak merkezler oluşturulmalıdır.

1.16.HAYVAN HAKLARININ KORUNDUĞU BİR KENT

Türkiye’de yürürlükte bulunan Hayvanları Koruma Kanunu’nun yetersizliği ve toplumdaki bilinçsizlik nedeniyle, hayvanlara yönelik her gün yeni şiddet görüntüleri yansımaktadır.

Yerel yönetimlerin asli görevleri arasında, kendi sınırları içerisindeki her canlının sağlıklı ve kaliteli yaşam standartlarına ulaşmasını sağlamak, bu konuda toplumda bilinç ve duyarlılık oluşturmak da olmalıdır. Hayvan hakları evrensel bildirgesinde ifade edilen “bütün canlıların doğal haklara sahip olduğu “ esas alınır ;

- Sahipsiz, güçten düşmüş ve yaralı hayvanların yerel yönetimlerce kurulan hayvan bakımevlerinde tedavi altına alınması,
- Bakımevlerinde kısırlaştırma, rehabilitasyon ve küpeleme işlemi yapılması, bu işlemler sonrası hayvanların mutlaka alındıkları ortama geri bırakılması,
- Bakımevlerine getirilen hayvanların sahiplendirilmesi için belediye tarafından belediye ilân panoları ve internet ortamında duyuru yapılarak, sahiplendirilme teşvik edilmeli,
- İlçe sınırları içerisindeki pet shoplarda, bakımsız ve ilgisiz bırakılan, sağlıksız koşullarda gerçekleştirilen, kedi ve köpek satışları yasaklanmalı,
- Toplumda duyarlılığın temelde başlaması açısından hayvan hakları

ile ilgili ilkokullarda eğitimler verilmelidir.

2.DEMOKRATİK KENTSEL PLANLAMA

Türkiye’de uygulanan neoliberal politikalarla birlikte kentsel ve çevresel değerler hiçe sayılarak kentlerimizin uzun zaman içerisinde biçimlenen kimliği ve kültürü, silueti, doğal yapısı giderek yok edilmektedir. Kentin iç yapısında belirgin sınıfsal farklılıklar görülmekte, yoksul, orta, zengin mahalleler birbirinden artık keskin çizgilerle ayırt edilebilmekte, sınıflı toplumun tüm özellikleri kentlerimize yansımaktadır.

Kentin planlanması sermaye sınıfının talep ve doğrultuları üzerine yapılmakta, halkın görüş ve fikirleriye bu planlara yansımamaktadır. Kentleşmenin kamu çizgisinden uzak planlı bir düzenlemeye konu yapılmaması, nüfusun kente dengesiz dağılımı, işsizlik, gizli işsizlik, trafik, altyapı problemleri, yeşil alan eksikliği, ucuz ve nitelikli konut problemi, eğitim, sağlık hizmetlerinde eşitsizlik gibi sorunlar ekonomik ve sosyal adaletsizliğe ve de başta hava kirliliği olmak üzere birçok ekolojik probleme yol açmaktadır.

Planlama aynı zamanda toplumsal dönüşümü hedefleyen bir kurgu içerisinde yapılmalıdır. Hayatı birey merkezli olmaktan çıkarıp toplumsal hayatta dönüşümü, dayanışmayı ve örgütlenmeyi hedefleyen kurgular kent içerisine yerleştirilmelidir.

Birbirinden kopuk ve iletişim kurmayan toplumu dönüştürecek kamusal mekânların üretilmesi önemlidir.

Kentte yaşayan tüm insanların, ortak alanlar ve hizmetlerden eşit ve dengeli bir biçimde yararlanması için; kamu yararını ilke edinmiş, kentte yaşayanların katılımını ve her aşamada denetimini esas alan demokratik planlama anlayışı savunulurken, altyapı yatırımlarının dağılımının adı bir biçimde yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

- Mevcut planlarla yapılmış ya da yapısal olan daha üst ölçekli planlar arasından bütünlük sağlanmalı,
- Kentler toplumsal cinsiyetin, dezavantajlı grupların gözetildiği, eğitim ve sağlık hizmetlerinin karşılandığı, toplumsal ihtiyaçlara göre dizayn edilmeli,
- Kent merkezleri sosyal ve kültürel bir alan olarak tasarlanmalı,
- Kentler birbirinin benzeri ve kimliksiz değil kendine özgü karakteri, sokak yapısı ve doğal değerleri korunarak tasarlanmalı,
- Konutların mekânsal kurgusu sosyal ilişkileri güçlendirecek şekilde olmalı,
- Mahalleler arasında kamu ve altyapı hizmetleri eşit bir şekilde sunulmalı,
- Planlama süreçlerinde meslek örgütlerinin ve üniversitelerin bilimsel görüşlerine başvurulmalıdır.

2.1. HER TÜRLÜ AFETE HAZIRLIKLILIK BİR KENT

Türkiye özellikle son zamanlarda afetlere yoğun bir şekilde maruz kalan,

afetlerden büyük zarar gören bir ülke konumundadır. Depremler ve diğer afetler; küresel iklim değişikliği, plansız kentleşme, ranta dayalı kentleşme politikaları yüzünden kentlerimiz için tehdit konumundadır. Bu gerçeklikten hareketle yerel yönetimler tarafından afet öncesi, afet anı ve sonrasını kapsayacak bir afet yönetimi hazırlanmalı, afet sonrası oluşan korkular suistimal edilerek rant devşirilmemelidir.

- Yerel yönetim bazında bütünleşik afet yönetimi anlayışının benimsenmesi, afet riski olan bölgelerin belirlenmesi,
- Kent planlamasının afet riskleri göz önüne alınarak yapılması,
- İmar planlarının afet risklerine göre revize edilmesi,
- Taşkın sınırları belirlenerek bu bölgelere özel imar planlarının düzenlenmesi,
- Riskli alanlarda yapılaşmanın engellenmesi,
- Nitelik ve nicelik bakımından yeterli afet toplanma alanlarının belirlenmesi,
- Afet toplanma alanlarına geçici kentlerin kurulabileceği, elektrik, su, ısınma, duş, tuvalet gibi temel ihtiyaçlarında karşılanabileceği altyapının kurulması,
- Afet toplanma alanlarının imara açılmasının engellenmesi,
- Yerelde mahalle bazlı, gönüllülük esasına dayanan belediye tarafından koordine edilen arama, kurtarma birimlerinin kurulması
- Bu birimlerin belediye tarafından

kurulacak afet yönetim merkezi ile koordinasyonun sağlanması,

- Temel afet bilinci eğitimlerinin verilmesi,
- İlçe bazlı acil durum eylem planlarının oluşturulması gerekmektedir.

3.KATILIMCI BÜTÇE

Türkiye’de yerel yönetimler halkın gerçek ihtiyaçlarına yönelik yatırımlara değil oy getirecek yatırımlara ve sermayenin taleplerine yönelmişlerdir. Halkın birinci derecedeki ihtiyaçlarına çözüm getirmek yerine göstermelik ve propagandaya yönelik yatırımları birinci plana almışlar, kentin büyük çoğunluğunun istem ve sesine kulak tıkayan kurumlar haline gelmişlerdir.

Katılımcı bütçe; yerel yönetimlerin yatırımlarında halkın önceliklerini temel alması, halkı sürece katarak yönetime ortak etmesi demektir. Bütçe, kapalı kapılar ardında, sermayenin, çıkar gruplarının ihtiyaçlarına göre değil eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, altyapı gibi halkın önceliklerinin karışılması şeklinde düzenlenir. Bunun için mahalle meclislerinde belirlenen öncelik ve talepler, seçilen temsilciler aracılığıyla belediye katılımcı bütçe komisyonuna getirilip belediyelerin gerçekleştirecekleri yatırımlar ve ilgili sosyal politikaların bütünü saptanır. Kısacası, bir belediyenin gelir kaynaklarının belirlenmesi ve giderlerinin hangi önceliklere göre kullanılacağı, kamu kaynaklarının fiilen yönlendirilmesi, o yerelde yaşayanlar tarafından yapılır.

Katılımcı bütçe ile birlikte çıkar gruplarının belediye yatırımlarından tasfiyesi sağlanır. Böylece kamu arzularının satışı, kültürel kimliğin ve sağlık, barınma ve eğitim hakkının gaspı engellenir. Katılımcı bütçe uygulaması şeffaflık, hesap verilebilirlik, halkın kamu harcamalarını etkin denetlediği bir uygulama olup aynı zamanda halkın yönetime katılımını teşvik eder, bu şekilde kaynakların halkın lehine kullanılması sağlanmış olur.

Katılımcı bütçe sadece rakamsal bir olay değil aynı zamanda bir toplum modelidir. Yoksulluğun, yolsuzluğun önüne geçilerek yönetim işini ayrıcalık, baskı ve sömürü mekanizması olmaksızın çıkarılıp üretilen tüm zenginliklerin paylaşılması, söz, yetki ve karar hakkının halka verilmesidir.

Muhtarlıklar mahalle halkıyla doğru- dan ilişki açısından en önemli birimlerdir. Aynı zamanda “yerel iktidar” ilişkisini de ifade eder. Mahallemizin, sokağımızın güncel sorunlarının tespiti ve çözümünde “kolektif ve katılımcı” bir muhtarlık anlayışıyla halkın siyasete katılımını da arttırabiliriz. Böylece hem günlük siyasete yerelde yön verme hem de mahalleyi tanıma, yani kitle ilişkileri sağlama olanaklarına sahip oluruz.

Muhtarlık çalışmasının her aşamasında ‘mahalle meclisi’ oluşturmaya ve muhtarlığı ‘bireysel’ olmaktan çıkarıp ‘kolektif’ bir yönetimin parçası kılma anlayışıyla örgütlemeye çalışmalıyız. Muhtarlık faaliyeti yerelleşmenin, yerelimizdeki sorunlara sahip çıkmanın hatta daha da ötesine geçerek yerel-

lerimizde demokratik bir yönetimi tesis etmenin en önemli araçlarından biridir.

Klasik muhtarlık anlayışının ötesinde “halkın muhtarlığı” çalışmalarını doğrultusunda;

- Mahallemizin sorunlarını mahalle sakinlerimizle birlikte çözmek için sokak ve mahalle temsilcilerinin oluşturulması, mahalle ile ilgili bütün kararların bu meclisler aracılığıyla alınması,
- Muhtarlık içerisinde çeşitli kurslar gibi bir dizi çalışma yürütülmesi, muhtarlığın zamanının büyük çoğunluğunu mahallede geçiren gençler, kadınlar için bir kültür ve eğitim merkezi haline getirilmesi olanaklıdır.

YARINI BUGÜNDEN KURALIM

Kentlerimizi kazanmak için bu anlayışı kurucu bir muhalefet çizgisi olarak hayata geçireceğiz. Halkın yerel yönetimlerde söz ve karar sahibi olabildiği bir yerel yönetim, sadece belediye yönetimlerinin insafına ve inisiyatifine terk edilerek gerçekleştirilemez. Bunu hayata geçirmek için, mahallemizde, semtimizde Meclisler kurarız, Meclislerimizde bir araya gelerek halkın yerel yönetimlere katılım imkanlarını çoğaltacağız.

Kentlerimize ve doğamıza yönelik yağmacı politikaları durdurabilmek için kentimize sahip çıkacak, bir kent muhalefet hareketi inşa etmek için mücadele edeceğiz. Bugün, iktidarda olan siyasi anlayış, tüm iktidarı Saray'da toplayarak, halkın sözüne

gasp ederek, kentlerimizi sermayenin talanına açıyor. Bu ülke yönetimine ve onun kent yönetim anlayışına karşı, şimdi kentlerimizi kazanmak ve Türkiye'yi yeniden kurmak için mücadele etme zamanıdır.

Türkiye'de katımcı ve demokratik bir siyaset anlayışını hakim kılmak, kentlerimizi kamucu, demokratik ve ekolojik bir anlayışla hep birlikte yönetmek için seçimlerde AKP-MHP bloku karşısında aktif bir mücadele içinde olacağız.

Özgürlük alanlarımızın genişletmek, ilerici ve demokratik kent mevzilerini savunmak için birlikte mücadele edelim.

Özgürlük ve Dayanışma Partisi
Mithatpaşa Caddesi 45/15
Kızılay-Ankara

Çağırıyoruz!

Özgürlük ve Dayanışma Partisi, her yanı çürümüş bu düzene karşı halkımızı AKP'ye karşı eşitlik, özgürlük, demokrasi temelinde karşı durmaya, yerel seçimlerde de meydanı bu gerici ve yağmacı iktidara terk etmemeye davet ediyor.

Partimiz, sermayenin azgın çıkarları doğrultusunda doğa ve kent yaşamına karşı çok ciddi suçlar işleyen AKP iktidarının yeni yağma programına karşı asla sessiz kalmayacaktır.

Kentlerde, kadınlar, çocuklar ve tüm yurttaşların özgürlükleri için büyük bir engel oluşturan gerici AKP politikalarının durdurulması için mücadele yürüteceğiz.

Kent ve doğa yaşamının birikmiş sorunlarının giderilmeye başlanması ancak demokratik, kamucu ve ekolojik temelde bir yerel yönetim anlayışı için bugünden başlayan bir mücadelenin sonucu olacaktır.

Partimiz, hukuksuzluk ve adaletsizlikler silsilesi ile bir müsamereye dönüştürülen yerel seçimlerde her şeye karşın pasif bir konumda kalmayacak, AKP'nin gerici ve piyasacı politikalarını, kentlere ve doğaya karşı işlediği suçları her yerde teşhir edecektir.

